

Foniatrian lähetteet - puheterapialausunnon pohja

Tulosyy

Esitiedot

- ikä tutkimushetkellä
- perhetilanne
- lapsen kanssa käytetyt kielet sekä kielialtistuksen määrä ja laatu!
 - o (mm. vapaa-ajan kieliympäristöt, ruutuaika, pidemmät oleilut kotimaassa, varhaiskasvatuksen aloittamisikä ja läsnäolon säännöllisyys)
- tiedot nykyisestä varhaiskasvatuksesta/koulusta (rakenteelliset/pedagogiset tukitoimet, ryhmän koko, S2 lasten määrä ryhmässä)
- PUHETERAPIA
 - o puheterapiaan ohjautuminen (kenen aloite) ja ensikäynnin ajankohta
 - o aiemmin tehdyt arviot (käytetyt menetelmät näkyviin → edistyminen seurannassa)
 - o toteutunut kuntoutus
 - määrä ja ajankohta
 - kuntoutuksen tavoitteet/harjoitellut taidot
 - kuntoutuksen hyöty
 - o AAC-keinot
 - kotiin annetut materiaalit ja ohjaus

Toimintakyky

- vanhempien haastattelu (äidinkielellä kielellisen toimintakyvyn kartoittamiseen avuksi esim. ALDeQ -lomake)
- varhaiskasvatuksen/koulun kuvaus
- (mahd. omat havainnot)

Testaus- ja arviointitulokset

Testitehtävin tutkitut kielet, käytetyt menetelmät ja raakapisteen, keskihajonnat/standardipisteet suomenkielisiltä lapsilta

Vuorovaikutus- ja kommunikointikyvyn arviointi

- yleiskuvaus, aloitteellisuus, vastavuoroisuus, kielenkäyttötaidot (pragmatiikka)

Kielellis- kognitiivisten toimintojen arviointi

- keskittyminen, tarkkaavuus, työskentelytaidot
- kielellinen ymmärtäminen; lauseiden ymmärrys, sanasto ja käsitteet, kielellinen päättely
- puheilmaisuus; ilmaisun pituus, kieliopillisuus, sanasto, nimeäminen, kerronta
- luki-taidot

Puhemotoristen toimintojen arviointi

- oraalimotoriikka ja verbaalimotoriikka
- äänneinventaaari ja fonologiset taidot
- puheen ymmärrettävyys

Syömis- ja nielemistoimintojen arviointi (tarvittaessa/jos haasteita)

- esim. syömisestä motoriset taidot (eri koostumusten käsittely, pureskelu, syömisestä siisteys), nieleminen (syömisestä turvallisuus), ruokaan suhtautuminen/valikoivuus

Puhetta tukevan ja korvaavan kommunikoinnin arviointi

- kuvien käyttötaidot
- AAC-keinojen tarve arjessa
- mahdollisen laajemman kommunikoinnin apuvälineen tarve

Suunnitelma

- yhteenveto arviosta
- perustelut läheteelle

HUOM!

- Lihavoidut otsikot ovat kantaotsikoita (löytyvät potilastietojärjestelmästä valmiina)
- Testaus- ja arviointitulokset -kappaleessa käytetyt väliotsikot (alleviivatut) ovat rakenteisen kirjaamisen ja yleisen puheterapianimikkeistön mukaiset – kirjaamiskäytäntöjen yhtenäistämiseksi näiden käyttämistä suositellaan